ROZHODNUTÍ RADY (SZBP) 2015/2215

ze dne 30. listopadu 2015

na podporu rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015), kterou se zřizuje společný vyšetřovací mechanismus OPCW-OSN s cílem identifikovat pachatele chemických útoků v Syrské arabské republice

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o Evropské unii, a zejména na čl. 26 odst. 2 a čl. 31 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 7. srpna 2015 Rada bezpečnosti OSN jednomyslně přijala rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015), v níž odsoudila jakékoliv použití toxických chemických látek, jako je například chlor, jakožto chemických zbraní v Syrské arabské republice a vyjádřila odhodlání identifikovat osoby, které jsou za tyto činy odpovědné. Za tímto účelem Rada bezpečnosti OSN zřídila na období jednoho roku společný mechanismus vyšetřování (dále jen „SVM“) OPCW-OSN s možností jeho prodloužení v budoucnu, pokud to bude považovat za nutné, s cílem identifikovat v co největší možné míře osoby, subjekty, skupiny či vlády, které byly pachateli, organizátory či podporovateli použití chemických látek, včetně chloru či jakýchkoliv jiných toxických chemických látek, jakožto zbraní v Syrské arabské republice nebo které byly do jejich použití jiným způsobem zapojeny, pokud vyšetřovací mise Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) rozhodne nebo rozhodla, že při konkrétním incidentu v Syrské arabské republice došlo k použití chemických látek jakožto zbraní nebo že je pravděpodobné, že k jejich použití došlo.

(2) Dne 10. září 2015 Rada bezpečnosti OSN schválila doporučení, která předsedovi Rady bezpečnosti předložil generální tajemník OSN formou dopisů ze dnů 27. srpna 2015 a 9. září 2015, a to včetně prvků statutu společného mechanismu vyšetřování OPCW-OSN zřízeného rezolucí Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015).

(3) Strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (dále jen „strategie“) zdůrazňuje klíčovou úlohu Úmluvy o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení (dále jen „úmluva“) a OPCW při utváření světa bez chemických zbraní.

(4) Unie tuto strategii aktivně provádí a uplatňuje opatření uvedená v kapitole III, zejména uvolňováním finančních zdrojů na podporu konkrétních projektů řízených mnohostrannými organizacemi, jako je OPCW. Vzhledem k této skutečnosti Rada dne 9. prosince 2013 přijala rozhodnutí 2013/726/SZBP ([1]) na podporu činnosti OPCW v rámci rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2118 (2013) a na podporu rozhodnutí Výkonné rady OPCW ze dne 27. září 2013 o zničení syrských chemických zbraní, jakož i navazujících a souvisejících rezolucí a rozhodnutí. Dne 17. února 2015 pak Rada přijala rozhodnutí (SZBP) 2015/259 ([2]) na podporu činnosti OPCW v rámci provádění strategie.

(5) Dne 23. září 2015 zaslal generální ředitel OPCW vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoká představitelka“) dopis, v němž žádal o finanční příspěvek Unie ve prospěch svěřeneckého fondu pro účely misí OPCW v Syrské arabské republice, včetně činností souvisejících s vyšetřovací misí OPCW, nyní v rámci podpory SVM při analýzách případů údajného použití chemických látek jakožto zbraní, včetně chloru či jakýchkoliv jiných toxických chemických látek.

(6) Dne 24. září 2015 zaslal vedoucí SVM OPCW-OSN vysoké představitelce dopis, v němž žádal o finanční podporu ve prospěch SVM prostřednictvím svěřeneckého fondu.

(7) V návaznosti na přistoupení Syrské arabské republiky k úmluvě, jež nabylo účinnosti ke dni 14. října 2013, byla OPCW pověřena, aby kontrolovala, zda Syrská arabská republika dodržuje úmluvu a podmínky veškerých příslušných rozhodnutí Výkonné rady OPCW, a aby za případné koordinace s generálním tajemníkem OSN podávala Radě bezpečnosti OSN zprávy o nedodržování rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2118 (2013).

([1]) Rozhodnutí Rady 2013/726/SZBP ze dne 9. prosince 2013 na podporu rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2118 (2013) a rozhodnutí Výkonné rady Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) č. EC-M-33/Dec 1 v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 329, 10.12.2013, s. 41).

([2]) Rozhodnutí Rady (SZBP) 2015/259 ze dne 17. února 2015 na podporu činnosti Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení (Úř. věst. L 43, 18.2.2015, s. 14).

(8) Technickým prováděním tohoto rozhodnutí by měly být pověřeny OPCW a Úřad OSN pro otázky odzbrojení (UNODA) jakožto prováděcí úřad svěřeneckého fondu SVM. Projekty, které Unie podpoří, mohou být financovány pouze prostřednictvím dobrovolných příspěvků do svěřeneckých fondů OPCW a SVM. Tyto příspěvky, které má poskytnout Unie, významným způsobem napomohou OPCW a SVM při plnění úkolů uvedených v rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015).

(9) Dohledem nad řádným prováděním finančního příspěvku Unie by měla být pověřena Komise,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Za účelem provádění některých prvků strategie EU poskytne Unie podporu OPCW a SVM v podobě příspěvku k pokrytí nákladů spojených s jejich činnostmi v rámci rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015), a to s následujícím obecným cílem: identifikovat v co největší možné míře osoby, subjekty, skupiny či vlády, které byly pachateli, organizátory či podporovateli použití chemických látek, včetně chloru či jakýchkoliv jiných toxických chemických látek, jakožto zbraní v Syrské arabské republice nebo které byly do jejich použití jiným způsobem zapojeny, pokud vyšetřovací mise OPCW rozhodne nebo rozhodla, že při konkrétním incidentu v Syrské arabské republice došlo k použití chemických látek jakožto zbraní, včetně chloru či jakýchkoliv jiných toxických chemických látek, nebo že je pravděpodobné, že k jejich použití došlo.

2. K dosažení cílů uvedených v odstavci 1 podpoří Unie tyto projekty:

a) zvláštní mise OPCW v Syrské arabské republice, včetně činností souvisejících s vyšetřovací misí OPCW na podporu SVM při analýzách případů údajného použití chemických látek jakožto zbraní, včetně chloru či jakýchkoliv jiných toxických chemických látek;

b) SVM OPCW-OSN, včetně jeho zřízení a schopnosti zahájit v plné míře činnost podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015).

Podrobný popis těchto projektů je uveden v příloze.

Článek 2

1. Prováděním tohoto rozhodnutí je pověřen vysoký představitel.

2. Technickým prováděním činností uvedených v čl. 1 odst. 2 se pověřují OPCW a UNODA jakožto prováděcí úřad svěřeneckého fondu SVM. Tento úkol vykonávají pod vedením vysokého představitele. Za tímto účelem vysoký představitel uzavře s OPCW a UNODA nezbytná ujednání.

Článek 3

1. Finanční referenční částka na provádění projektů uvedených v čl. 1 odst. 2 činí 4 586 096 EUR.

2. Výdaje financované částkou stanovenou v odstavci 1 jsou spravovány v souladu s postupy a pravidly, kterými se řídí rozpočet Unie.

3. Na řádnou správu výdajů uvedených v odstavci 1 dohlíží Komise. Za tímto účelem uzavře dohodu o financování s OPCW a dohodu o financování s UNODA jakožto prováděcím úřadem svěřeneckého fondu SVM. Tyto dohody o financování musí obsahovat ustanovení o tom, že OPCW a OSN mají zajistit viditelnost příspěvku Unie úměrnou jeho výši.

4. Komise usiluje o uzavření dohod o financování uvedených v odstavci 3 co nejdříve po vstupu tohoto rozhodnutí v platnost. Informuje Radu o veškerých obtížích tohoto procesu a o dni uzavření uvedených dohod o financování.

Článek 4

1. Vysoký představitel podává Radě zprávy o provádění tohoto rozhodnutí na základě pravidelných zpráv vypracovávaných OPCW a SVM OPCV-OSN. Tyto zprávy tvoří základ hodnocení prováděného Radou.

2. Komise informuje Radu o finančních aspektech provádění projektů podle čl. 1 odst. 2.

Článek 5

1. Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

2. Pozbývá platnosti 18 měsíců ode dne uzavření dohod o financování mezi Komisí a OPCW a UNODA podle čl. 3 odst. 3, nebo dne 31. května 2016, nebudou-li k tomuto dni uzavřeny dohody o financování.

V Bruselu dne 30. listopadu 2015.

Za Radu
předseda
É. SCHNEIDER

PŘÍLOHA

Podpora rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015) Evropskou unií v rámci provádění strategie EU proti šíření zbraní hromadného ničení

1. **Obecný rámec a cíle**

V dubnu 2014 byla v době, kdy vrcholila operace zaměřené na odstranění a zničení syrských chemických zbraní, vznesena řada závažných obvinění ohledně použití chloru jakožto zbraně proti civilnímu obyvatelstvu. K prošetření těchto obvinění zřídil generální ředitel Organizace pro zákaz chemických zbraní (OPCW) vyšetřovací misi OPCW. Jeho rozhodnutí podpořila Výkonná rada OPCW a svou pomoc přislíbil generální tajemník OSN.

Tým složený z pracovníků OPCW a OSN se v květnu 2014 pokusil provést šetření na místě v jedné z vesnic, na něž bylo údajně zaútočeno chlorem. Při cestě přes nárazníkovou zónu mezi syrskou vládou a oblastmi kontrolovanými opozicí se tým stal terčem ozbrojeného útoku a musel svou misi ukončit. Vyšetřovací mise nicméně pokračovala ve své činnosti a na bezpečném místě mimo území Sýrie vedla rozhovory se svědky, ošetřujícími lékaři, záchranáři a oběťmi. Na základě této činnosti dospěla vyšetřovací mise s vysokou mírou jistoty k závěru, že chlor, ať už v čisté podobě, nebo jako součást směsi, byl skutečně použit jako zbraň ve třech vesnicích v severní Sýrii.

Výkonná rada OPCW ve svém rozhodnutí EC-M-48/DEC.1, přijatém dne 4. února 2015, vyjádřila ohledně zjištění vyšetřovací mise hluboké znepokojení a znovu potvrdila, že co nejdůrazněji odsuzuje, aby kdokoli za jakýchkoliv okolností chemické zbraně používal. Výkonná rada OPCW dále vyjádřila podporu pokračování činnosti vyšetřovací mise, a to zejména pokud jde o analýzu veškerých dostupných informací týkajících se případů údajného použití chemických zbraní v Sýrii, včetně informací poskytnutých Syrskou arabskou republikou i jinými subjekty. Následně byla dne 6. března 2015 přijata rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2209 (2015), v níž Rada bezpečnosti potvrdila rozhodnutí Výkonné rady OPCW a vyzvala k tomu, aby byly osoby odpovědné za tyto útoky povolány k odpovědnosti.

V návaznosti na tuto rezoluci Rada bezpečnosti dne 7. srpna 2015 jednomyslně přijala rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015), v níž odsoudila jakékoliv použití toxických chemických látek, jako je například chlor, jakožto chemických zbraní v Syrské arabské republice a vyjádřila odhodlání identifikovat osoby, které jsou za tyto činy odpovědné. V tomto ohledu Rada bezpečnosti OSN připomněla Protokol o zákazu užívati ve válce dusivých, otravných nebo podobných plynů a prostředků bakteriologických a Úmluvu o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení (dále jen „úmluva“), jakož i rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 1540 (2004), 2118 (2013) a 2209 (2015). Rada bezpečnosti OSN zřídila na období jednoho roku s možností budoucího prodloužení, pokud to bude považovat za nutné, společný vyšetřovací mechanismus (dále jen „SVM“) OPCW-OSN s cílem identifikovat v co největší možné míře osoby, subjekty, skupiny či vlády, které byly pachateli, organizátory či podporovateli použití chemických látek, včetně chloru či jakýchkoliv jiných toxických chemických látek, jakožto zbraní v Syrské arabské republice nebo které byly do jejich použití jinak zapojeny, pokud vyšetřovací mise OPCW rozhodne nebo rozhodla, že při konkrétním incidentu v Syrské arabské republice došlo k použití chemických látek jakožto zbraní nebo že je pravděpodobné, že k jejich použití došlo. Zřizování uvedeného mechanismu v současnosti probíhá.

Za tímto účelem by Unie měla podporovat OPCW a SVM při plnění jejich příslušných úkolů vyplývajících z rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015) a z rozhodnutí Výkonné rady OPCW EC-M-48/DEC.1, jakož i z úmluvy.

2. **Popis projektů**

A. Projekt č. 1: Vyšetřovací mise OPCW

1. Účel projektu

Podporovat provádění mandátu vyšetřovací mise OPCW stanoveného v rezoluci Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015) a v rozhodnutí Výkonné rady OPCW EC-M-48/DEC.1, jakož i v úmluvě hrazením jejích souvisejících provozních nákladů. Tyto náklady zahrnují najímání externích konzultantů se specifickými dovednostmi (například tlumočníků a lékařů) a náklady na zařízení OPCW, které tým vyšetřovací mise potřebuje.

2. Očekávané výsledky

Probíhající činnost vyšetřovací mise osvětlí řadu případů údajného použití toxických chemických látek v Syrské arabské republice a uvedená mise bude úzce spolupracovat se SVM, čímž přispěje k plnění mandátu SVM podle bodu 5 rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015).

3. Popis projektu

Vyšetřovací mise bude pokračovat v posuzování otázky, zda při údajných incidentech v Syrské arabské republice došlo k použití chemických látek jakožto zbraní nebo zda je to pravděpodobné. Činnosti vyšetřovací mise se týkají údajných incidentů v minulosti, jakož i incidentů, k nimž by údajně mohlo dojít v budoucnosti. Je pravděpodobné, že složitost těchto činností se bude značně lišit; není tudíž možné přesně určit počet vyslaných pracovníků.

Na základě zkušeností s vysíláním pracovníků v roce 2015 OPCW očekává, že v roce 2016 by se na operacích vyšetřovací mise mohlo podílet 6 až 12 inspektorů vyslaných na 6 misí, z nichž každá by trvala přibližně tři týdny. Je pravděpodobné, že při každé misi budou najati externí konzultanti se specifickými dovednostmi, jako jsou tlumočníci a lékaři.

V rámci vyšetřovací mise jsou plánovány tyto činnosti:

a) rozhovory: vzhledem k povaze údajných incidentů bude zřejmě zapotřebí vést rozhovory se širokou škálu svědků. Mezi tyto svědky patří:

   — zdravotnický personál;

   — záchranáři;

   — ošetřující lékaři;

   — oběti;

   — jiní svědci.

   Týmy pro vedení rozhovorů musí proto disponovat mnohostrannými odbornými znalostmi, včetně znalostí v oblasti zbraní, chemických látek, klinických příznaků a symptomů, jakož i tlumočení.

b) lékařské prohlídky a odběr biomedicínských vzorků;

c) identifikace, sběr a analýza vzorků;

d) práce s důkazy, včetně důkazů z otevřených zdrojů, jakož i s položkami poskytnutými svědky a třetími stranami. Na doplnění týmů pro vedení rozhovorů jsou rovněž v této oblasti zvláště zapotřebí mnohostranné odborné znalosti.

e) vypracovávání zpráv;

f) školení, včetně udržovacích školení s cílem získat aktuální poznatky o moderních postupech v těchto oblastech:

   — bezpečné a zabezpečené přístupy v terénu (školení SSAFE);

   — techniky vedení rozhovorů;

   — nakládání s důkazy a jejich uchovávání, včetně chronologické dokumentace;

   — informovanost o problematice výbušných zbytků válečné munice;

   — školicí kurz o toxických chemických látkách;

   — povědomí o forenzních postupech;

   — základní průmyslová chemie a určování chemické charakteristiky.

g) posouzení lokality a využívání informací z místa incidentu;

h) pracovníci a odborné znalosti v oblasti podpory misí, a to zejména pro účely misí komplexní povahy.

B. Projekt č. 2: SVM OPCW-OSN

1. Účel projektu

Podpořit urychlené zřízení SVM a jeho schopnost zahájit plné fungování podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015).

2. Očekávané výsledky

Identifikovat v největší možné míře osoby, subjekty, skupiny či vlády, které byly pachateli, organizátory či podporovateli použití chemických látek, včetně chloru či jakýchkoliv jiných chemických látek, jakožto zbraní v Syrské arabské republice nebo které byly do jejich použití jinak zapojeny.

3. Popis projektu

Rada bezpečnosti schválila doporučení generálního tajemníka OSN ohledně zřízení a fungování SVM a požádala, aby generální tajemník OSN v koordinaci s generálním ředitelem OPCW bezodkladně podnikl kroky a opatření nezbytné k urychlenému zřízení a plnému fungování SVM, včetně náboru nestranných a zkušených pracovníků s relevantními dovednostmi a odbornými znalostmi, aby uvedený mechanismus mohl v plném rozsahu plnit úkoly vyplývající z rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015).

SVM je řízen nezávislým trojčlenným výborem (vedoucí výbor), jejž má podporovat základní personál skládající se z odborníků seskupených do tří složek. V tomto ohledu povede SVM asistent generálního tajemníka mající celkovou odpovědnost, jeden zástupce odpovědný za politickou složku a jeden zástupce odpovědný za složku pro vyšetřování.

Vedení SVM budou podporovat tři složky. Politický úřad se sídlem New Yorku bude zajišťovat politické analýzy, právní poradenství, vztahy se sdělovacími prostředky a administrativní podporu. Úřad pro vyšetřování se sídlem v Haagu bude zajišťovat chemické a lékařské analýzy, forenzní šetření, analýzu vojenské výzbroje, vyšetřování a analýzu informací. Úřad pro podporu operací se sídlem v New Yorku, bude politické složce a složce pro vyšetřování poskytovat podporu.

Základní personál SVM, s výjimkou pracovníků v administrativních funkcích, bude financován z běžného rozpočtu. Rada bezpečnosti OSN povolila, aby byly materiální a technické potřeby financovány prostřednictvím dobrovolných příspěvků. Za tímto účelem zřídil generální tajemník OSN svěřenecký fond, který bude spravován v souladu se vnitřními a finančními předpisy OSN.

V souladu se strategií EU proti šíření zbraní hromadného ničení, která jako cíl stanoví posílení úlohy Rady bezpečnosti OSN a zvýšení jejích odborných znalostí při řešení výzev spojených se šířením zbraní, bude Unie podporovat plnění rezoluce Rady bezpečnosti OSN č. 2235 (2015), a to zejména v oblastech s vysokým potenciálem pro dosažení viditelného a rychlého výsledku při zřizování SVM a zajišťování jeho schopnosti zahájit plné fungování.

Součástí tohoto úsilí je podpora těchto činností:

a) dokončit zřizování kanceláří v New Yorku i Haagu pro vedoucí výbor a jeho politický úřad a úřad pro vyšetřování, jakož i pro úřad pro podporu operací a dokončit rovněž nákup kancelářského nábytku a uzamykatelných skříní s cílem zajistit bezpečné uchovávání informací a materiálů, které SVM získá či vypracuje;

b) vyvinout a zavést systém pro správu záznamů tvořící součást spolehlivého režimu pro bezpečnost informací, který má být uplatňován na veškeré informace, jež SVM při provádění své činnosti získá či vypracuje; tento režim zohlední požadavky na důvěrnost a bezpečnost, které budou pro uchovávání a používání informací a materiálů získaných či vypracovaných SVM považovány za nezbytné;

c) připravit případné vyslání vyšetřovatelů působících v rámci SVM do Syrské arabské republiky, pokud to bude SVM pro své vyšetřování považovat za nezbytné a pokud rozhodne, že existují dostatečné důvody se domnívat, že vstup do Sýrie je opodstatněný, a to i do oblastí, které jsou sice na syrském území, ale nejsou pod kontrolou Syrské arabské republiky;

d) zakoupit komunikační prostředky a zařízení související s bezpečností, jakož i kancelářské potřeby s cílem podpořit SVM při plnění jeho mandátu. Toto materiální zabezpečení bude zahrnovat vybavení informačními technologiemi (dedikovaný server, počítače, notebooky s dokovacími stanicemi, dodatečná sada počítačů pro intranetovou síť nenapojenou na Internet, velkokapacitní skartovačky atd.) potřebné k tomu, aby bylo zajištěno uplatňování režimu pro bezpečnost informací uvedeného v písmeně b).

Další odborné znalosti a činnosti budou financovány dobrovolnými příspěvky v souladu s tím, jak budou příslušné požadavky postupně vyvstávat. Je zapotřebí krátkodobě najímat odborné konzultanty ad hoc, a to i za účelem urychleného vyvinutí systému pro správu záznamů a bezpečnost informací, jakož i za účelem vypracování standardních provozních postupů.

3. **Délka trvání**

Odhadovaná doba provádění těchto projektů činí 12 měsíců.

4. **Prováděcí agentury**

Technickým prováděním projektu č. 1 se pověřuje OPCW. Tento projekt budou provádět pracovníci OPCW, odborníci a smluvní dodavatelé.

Technickým prováděním projektu č. 2 se jménem společného vyšetřovacího mechanismu (SVM) OPCW-OSN pověřuje Úřad OSN pro otázky odzbrojení. Tento projekt budou provádět pracovníci SVM, konzultanti a smluvní dodavatelé.

S cílem zajistit efektivní součinnost a zabránit zdvojování činností budou OSN a OPCW své činnosti rozvíjet ve spolupráci s relevantními partnery, včetně mezinárodních organizací a agentur.

5. **Zviditelnění Unie**

Prováděcí agentury přijmou veškerá vhodná opatření pro zveřejnění skutečnosti, že akce je financována Unií. Daná opatření budou prováděna v souladu s Příručkou pro komunikaci a zviditelnění v rámci vnější činnosti EU, kterou vydala Evropská komise.

6. **Podávání zpráv**

Prováděcí agentury vypracují:

a) pravidelné zprávy o provádění projektů;

b) závěrečnou zprávu nejpozději tři měsíce po skončení příslušných činností.

7. **Celkové odhadované náklady projektů**

Odhadované celkové náklady projektů činí 4 586 096 EUR.